

Programul Operațional Asistență Tehnică 2014 – 2020

- sinteză -

Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) reprezintă unul dintre cele 9 programe operaționale cu finanțare din Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI) de care va beneficia România în baza Acordului de Parteneriat cu Uniunea Europeană în perioada de programare 2014-2020 în cadrul Obiectivului Coeziune.

POAT 2014-2020 are drept scop asigurarea unui proces de implementare eficientă și eficace a FESI în România în conformitate cu principiile și regulile de parteneriat, programare, evaluare, comunicare, management, inclusiv management financiar, monitorizare și control, pe baza responsabilităților împărțite între Statele Membre și Comisia Europeană (CE).

POAT 2014-2020 respectă prevederile Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE), Fondul de Coeziune (FC), Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM), precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind FEDR, FSE, FC și FEPAM și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului; de asemenea, respectă prevederile Regulamentului (UE) nr. 1301/2013 privind FEDR și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006.

Programul se bazează pe cadrul general descris de prevederile Acordului de parteneriat, iar abordarea strategică POAT este corelată cu documentele strategice relevante la nivel european și național, respectiv cu prevederile specifice domeniului de asistență tehnică reieșite din Strategia Europa 2020, Planul Național de Reformă 2013-2014, precum și cu proiectul strategiei pentru consolidarea capacității administrației publice din România 2014-2020.

Alocarea bugetară totală pentru POAT 2014-2020, din care se vor acoperi nevoile orizontale de asistență tehnică identificate pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI și pentru beneficiarii acestor fonduri, precum și nevoile specifice de asistență tehnică ale sistemului de gestiune și ale beneficiarilor POAT, Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) și Programul Operațional Competitivitate (POC), este de 250,77 milioane Euro, din care 212,77 milioane Euro reprezintă finanțare nerambursabilă a Uniunii Europene și 38,5 milioane Euro reprezintă contribuția națională.

Programul a fost elaborat de Ministerul Fondurilor Europene, Direcția Generală Coordonare Sistem și Asistență Tehnică în calitate de Autoritate de Management pentru POAT 2014-2020 și Grupul de Lucru pentru Asistență Tehnică constituit în

vederea pregătirii perioadei de programare 2014-2020, în consultare cu beneficiarii acestui program, membrii Comitetului de Monitorizare POAT 2007-2013, precum și reprezentanți ai societății civile și consultanți din domeniile finanțate din POAT.

DE CE? De ce este nevoie de POAT 2014-2020?

Ca și în etapa anterioară, POAT este proiectat să asigure sprijinul de asistență **de tip orizontal** ce răspunde necesităților comune tuturor structurilor cu atribuții de coordonare, gestionare și control al FESI în România, precum și actorilor implicați în implementarea proiectelor cu finanțare FESI. POAT este proiectat să desfășoare și activități care au ca scop informarea și conștientizarea diferitelor categorii de public interesat în înțelegerea în ansamblu a intervențiilor din instrumentele structurale și pentru dezvoltarea culturii parteneriale la nivelul sistemului de implementare a FESI în România.

POAT 2014-2020 este proiectat ținând cont de noua arhitectură a sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI, respectiv cu patru autorități de management în cadrul MFE (POIM, POC, POAT și PO Capital Uman) și își propune să sprijine cu asistență tehnică **aspectele orizontale pentru toate PO finanțate din FESI**, iar pentru cele trei programe finanțate din FEDR/FC aflate în directă gestionare a MFE (**POIM, POC și POAT**), să acorde asistență tehnică pentru **aspecte specifice implementării acestora**.

Celelalte programe operaționale (POR cu finanțare FEDR, POCA și PO Capital Uman finanțate din FSE, Programul Național de Dezvoltare Rurală cu finanțare FEADR și Programul Operațional Pescuit și Afaceri Maritime finanțare FEPAM) vor continua să aibă axe proprii de asistență tehnică prin care se va oferi sprijinul necesar pentru pregătirea de proiecte, monitorizarea, evaluarea și controlul, precum și pentru activități de informare și publicitate corespunzătoare în conformitate cu specificitatea fiecărui program.

Dat fiind existența axelor proprii de asistență tehnică, celelalte programe operaționale menționate mai sus pot primi sprijin în cadrul POAT în vederea implementării acțiunilor care vizează o abordare integrată cu finanțare din două sau mai multe programe operaționale.

Totodată, POAT va sprijini structura de coordonare a Acordului de Parteneriat 2014-2020 și a perioadei de programare post 2020 în exercitarea atribuțiilor ce derivă din această calitate.

Integrarea sectorială și teritorială este o altă nouă provocare de natură a crea premise suplimentare pentru asigurarea unei coordonări și complementarități sporite în planul alocărilor FESI. Pe de altă parte, această nouă abordare ridică în fața beneficiarilor potențiali probleme ce țin de promovarea și instrumentarea culturii parteneriale în pregătirea și implementarea proiectelor comune integrate sectorial și în profil teritorial.

Investiția teritorială integrată este un instrument nou introdus în perioada 2014-2020 care promovează utilizarea integrată a fondurilor și poate duce la un rezultat agregat mai bun pentru aceeași valoare a investiției publice. România va folosi instrumentul ITI în Rezervația Biosferei Delta Dunării, iar **POAT prevede sprijin pentru coordonarea implementării strategiilor planurilor integrate de dezvoltare ale Investițiilor Teritoriale Integrate (ITI).**

CE? Ce sprijină și ce finanțează POAT 2014-2020?

Conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 stipulate la articolul 59, POAT 2014-2020 va oferi sprijin pentru: pregătire, gestionare, monitorizare, evaluare, informare și comunicare, colaborare în rețea, soluționare a reclamațiilor, control și audit.

Analiza nevoilor pentru programarea asistenței tehnice 2014-2020, a condus la identificarea a trei arii majore ale nevoilor de sprijin, după cum urmează:

1. Capacitatea administrativă a beneficiarilor în vederea pregătirii și implementării proiectelor finanțate din FESI și informarea și comunicarea referitoare la FESI și cultura partenerială în gestionarea și implementarea FESI.
2. Capacitatea administrativă și asigurarea instrumentelor necesare pentru coordonarea, managementul și controlul FESI, inclusiv prin asigurarea funcției de evaluare și a funcționării SMIS.
3. Resursele umane implicate în coordonare, gestionare și control pentru proiectele finanțate FESI – inclusiv formarea personalului din aceste structuri.

În acest context, strategia POAT 2014-2020 își propune ca **obiectiv general** asigurarea capacității și a instrumentelor necesare pentru coordonarea, gestionarea și controlul intervențiilor finanțate din FESI, precum și pentru o implementare eficientă a POAT, POIM și POC.

Acest obiectiv se realizează prin intermediul a trei axe prioritare:

Axa prioritară 1 " Întărirea capacității beneficiarilor de a pregăti și implementa proiecte finanțate din FESI și diseminarea informațiilor privind aceste fonduri", cu un buget FEDR de 66,6 mil. euro, cu următoarele obiective specifice:

Obiectivul specific 1.1. Întărirea capacității beneficiarilor de proiecte finanțate din FESI de a pregăti și implementa proiecte

În cadrul acestui obiectiv specific este prevăzut sprijin orizontal pentru beneficiarii FESI și asistență specifică pentru beneficiarii POAT, POIM și POC și sunt avute în vedere următoarele grupe de acțiuni:

- 1.1.1 Instruire orizontală pentru potențialii beneficiari și beneficiarii FESI și instruire specifică pentru beneficiarii POAT, POIM și POC, atât în faza de identificare și elaborare a proiectelor, cât și în faza de implementare a

acestora, care se va realiza pe bază de analize pentru identificarea nevoilor de formare.

1.1.2 Sprijin pentru dezvoltarea și punerea în practică de asistență orizontală pentru beneficiarii FESI prin realizarea de activități care conduc la dezvoltarea capacității de management de proiecte cum ar fi: elaborarea și îmbunătățirea ghidurilor de bune practici; help desk și asistență pentru implementarea proiectelor etc. Totodată, în cadrul acestei acțiuni se va acorda asistență specifică pentru beneficiarii POAT, POIM și POC, în principal pentru help desk și asistență pentru identificare, pregătirea și implementarea proiectelor, precum și sprijin pentru dezvoltarea portofoliilor de proiecte, prioritate având beneficiarii proiectelor majore și strategice din POIM care vizează infrastructura de mediu, protecția mediului și managementul riscurilor. Se va acorda de asemenea sprijin pentru coordonarea implementării strategiilor Investițiilor Teritoriale Integrate și planurilor integrate de dezvoltare ale polilor de creștere.

Obiectivul specific 1.2. Asigurarea transparenței și credibilității FESI și a rolului Politicii de Coeziune a UE

Prin POAT 2014-2020 se are în vedere coordonarea tuturor acțiunilor de informare și publicitate ale Autorităților de Management și organizarea de acțiuni comune pentru creșterea coerenței mesajului transmis și vizibilității PO.

Tot prin intermediul acestei axe prioritare se urmărește comunicarea și publicitatea la nivel orizontal privind FESI, precum și la nivel specific privind POIM, POC și POAT.

În cadrul acestui obiectiv specific vor fi avute în vedere următoarele acțiuni:

1.2.1. Diseminarea informațiilor și derularea activităților de informare și publicitate cu privire la FESI și la POAT, POIM și POC. Totodată, sunt finanțate acțiunile de informare și promovare pentru lansarea perioadei de programare post 2020 atât pentru Acordul de Parteneriat, cât și pentru viitoarele programele operaționale aferente domeniilor vizate de POIM și POC. Totodată se va acorda sprijin Centrului de Informare privind FESI și rețelei teritoriale formată din 41 de puncte de informare (câte unul la nivelul fiecărui județ). Rețeaua de informare va fi utilizată pentru operaționalizarea mecanismului “ghișeu unic” pentru IMM-uri care va oferi informații comprehensive și accesibile privind posibilitățile de finanțare din FESI și alte fonduri, precum și consiliere întreprinzătorilor.

1.2.2. Dezvoltarea culturii parteneriale pentru coordonarea și gestionarea FESI, consolidarea capacității instituționale a partenerilor implicați în acest proces. Sprijinul va viza organizarea și funcționarea mecanismului de coordonare instituțională pentru Acordul de Parteneriat (Comitetul de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat, Subcomitetele de coordonare tematice și Grupurile de lucru funcționale), precum și pentru alte comitete, grupuri de lucru, rețele care vor fi înființate pentru tematici cu impact asupra FESI sau coordonării instrumentelor de finanțare europene și naționale.

Axa prioritară 2 "Sprijin pentru coordonarea, gestionarea și controlul FESI", cu un buget FEDR de 54,5 mil. euro, și cu următoarele obiective specifice:

Obiectivul specific 2.1. Îmbunătățirea cadrului de reglementare, strategic și procedural pentru coordonarea și implementarea FESI

Prin POAT 2014-2020 se va asigura cadrul și instrumentele adecvate pentru implementarea și monitorizare eficientă FESI, astfel încât sistemul să poată funcționa eficient și să poată identifica la timp și soluționa deficiențele care pot bloca implementarea programelor și proiectelor finanțate din FESI. Acest obiectiv specific se va realiza prin intermediul următoarelor acțiuni:

2.1.1. Activități pentru îmbunătățirea cadrului și condițiilor pentru coordonarea și controlul FESI și pentru gestionarea POAT, POIM și POC, atât prin asigurarea sprijinului logistic, cât și prin asistență pentru elaborarea de analize, studii, strategii, documente metodologice, sondaje legate de procesul de programare, implementare, monitorizare și control la nivel orizontal. În acest proces, o atenție sporită se va acorda temelor orizontale cu impact asupra FESI, precum achizițiile publice, conflictul de interese, incompatibilitățile, nereguli, fraudă etc. Asistența se va concretiza și în sprijin pentru realizarea de schimburi de experiență și acțiuni de diseminare de bune practici atât la nivel național, cât și la nivel european, care să permită identificarea celor mai bune soluții și abordări comune pentru probleme orizontale în directă relație cu implementarea FESI, precum și sprijin comprehensiv în procesul de pregătire pentru intervențiile finanțate din perioada de programare post-2020, precum și în procesul de închidere a perioadei de programare 2007-2013, pentru a permite o tranziție facilă între perioade. La nivel specific POAT, POIM și POC, se asigură sprijinirea pregătirii, selecției, auditului și monitorizării activităților realizate pentru implementarea acestor programe, precum și pregătirea, selecția, evaluarea, auditul, monitorizarea și verificarea proiectelor finanțate de aceste programe.

2.1.2. Realizarea evaluărilor prevăzute în planul de evaluare al Acordului de Parteneriat și a evaluărilor prevăzute în planurile de evaluare de la nivelul POAT, POIM și POC, formarea profesională a întregului personal implicat în evaluarea FESI, dezvoltarea unei rețele de comunicare și informare privind evaluarea care poate acoperi atât cererea, cât și oferta de evaluare, interconectarea la rețelele similare europene și internaționale, promovarea corespunzătoare a conceptului de evaluare și a rezultatelor evaluărilor și realizarea schimburilor de experiență în domeniul evaluării.

Obiectivul specific 2.2. Dezvoltarea și menținerea unui sistem informatic funcțional și eficient pentru FSC, precum și întărirea capacității utilizatorilor săi

Având în vedere necesitatea asigurării unui management financiar credibil al programelor operaționale, POAT 2014-2020 va sprijini funcționarea sistemului de

management și control prin dezvoltarea unui nou sistem informatic unitar SMIS 2014+ pentru PO finanțate din FSC (cu excepția POCTE). Acest sistem informatic va avea aplicații conexe, precum MySMIS 2014 (e-Cohesion), care va oferi utilizatorilor servicii online cu privire la completarea electronică a cererii de finanțare, cererii de rambursare și a raportului de progres, asigurând în acest fel colectarea datelor de la solicitanții finanțării nerambursabile, dar și schimbul electronic de informații între aceștia și instituțiile implicate în gestionarea FESI.

Acest obiectiv specific se va realiza prin intermediul următoarei acțiuni:

2.2.1. Dezvoltarea, îmbunătățirea și mentenanța SMIS 2014+, MYSMIS 2014 și a altor aplicații conexe acestora, precum și a rețelei digitale și sprijinirea unității centrale SMIS 2014+, a rețelei de coordonatori și instruirea utilizatorilor acestor sisteme informatice. Complementar, se va asigura conectarea tuturor actorilor instituționali, implicați în coordonarea, gestionare și controlul FSC, în cadrul rețelei private a SMIS 2014+. Totodată, se urmărește asigurarea funcției de help-desk pentru utilizatorii SMIS 2014+, MySMIS 2014 și ai noilor aplicații informatice care vor fi dezvoltate.

Axa prioritară 3 "Creșterea eficienței și eficacității resurselor umane implicate în sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI în România", cu un buget FEDR de 91,7 mil. euro, și cu următorul obiectiv specific:

Obiectivul specific 3.1. Dezvoltarea unei politici îmbunătățite a managementului resurselor umane care să asigure stabilitatea, calificarea și motivarea adecvată a personalului care lucrează în cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI

Resursa umană din cadrul sistemului de coordonare, management și control al FESI este un factor esențial în implementarea atât a proiectelor, cât și a programelor, în scopul de a asigura atingerea obiectivelor acestora. Așa cum se menționează în Acordul de Parteneriat, se are în vedere aplicarea unei politici orizontale de resurse umane pentru personalul din sistemul instituțional de coordonare, gestionare și control al FESI, inclusiv pentru programelor operaționale din cadrul Obiectivului de Cooperare Teritorială Europeană. Acest obiectiv specific se va realiza prin intermediul următoarelor acțiuni:

3.1.1. Sprijin pentru implementarea unei politici orizontale de resurse umane activitățile urmând să se focalizeze pe realizarea de analize, strategii și evaluări care să fundamenteze activitatea de management a resurselor umane și să conducă la dezvoltarea de concepte, instrumente și mecanisme de natură să sprijine activitatea de management a resurselor umane la nivelul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI. Se au în vedere măsuri diferențiate pe nivele de management, în conformitate cu gradul de responsabilitate și nivelul de decizie, complexitatea sarcinilor, numărul de angajați din subordine etc. Totodată, se va sprijini identificarea nevoilor de formare și a

competențelor necesare funcționării eficiente a sistemului, urmând a se realiza analize ale nevoilor de formare pentru personalul din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI și asigurarea instruirii conform planului de instruire adecvat nevoilor la nivelul fiecărei structuri.

3.1.2. Asigurarea resurselor financiare pentru remunerarea personalului din sistemul de coordonare și control al FESI (MFE și DLAF, inclusiv structurile suport ale acestora, precum și ACP, AA, structurile dedicate FESI din cadrul ANRMAP și UCVAP/CVAP și alte structuri implicate în sistemul de coordonare și control al FESI, dacă va fi cazul) și din sistemul de management al POAT, POIM și POC

Contribuția POAT 2014-2020 cu Strategia Europa 2020

Prin intermediul axelor prioritare, Strategia POAT 2014-2020 contribuie într-un mod sinergic cu celelalte PO, pe care le sprijină, la realizarea de progrese în cadrul fiecărui obiectiv prioritar din Strategia Europa 2020 care, în contextul schimbărilor permanente la nivel global, își propune să atingă o creștere inteligentă ca urmare a dezvoltării unei economii bazate pe cunoaștere și inovare.

Consistența și contribuția POAT 2014-2020, la o scară corespunzătoare cu intervențiile și alocările financiare planificate, cu realizarea obiectivelor din Strategia Europa 2020, se va concretiza, în primul rând, prin faptul că POAT 2014-2020 urmărește să acorde la nivel național sprijin pentru asistarea consistentă și pro-activă a beneficiarilor de finanțare, pentru o comunicare coordonată a mesajelor generale privind FESI, a instrumentelor și sprijinului necesar coordonării și managementului FESI și pentru asigurarea resurselor umane necesare pentru un management performant al FESI

Pe ce perioadă se desfășoară POAT?

Perioada de implementare a programului este 2014-2023.

CINE? Cine poate solicita finanțare de la POAT?

POAT 2014-2020 este un program destinat întregului sistem de coordonare, gestionare și control al FESI și potențialilor beneficiari și beneficiarilor acestor fonduri, prin natura sa orizontală răspunzând nevoilor de la nivelul întregului teritoriu al țării. Astfel, deși locația principalilor beneficiari ai acestui PO (structurile de coordonare, gestionare și control al FESI) se situează în regiunea București-Ilfov, intervențiile finanțate din POAT, prin impactul pe care îl au asupra implementării tuturor PO, acoperă toate regiunile României.

Dat fiind natura acțiunilor prevăzute, la nivelul de coordonare și control al tuturor FESI, **lista de beneficiari de finanțare POAT** este alcătuită în principal din structurile responsabile de coordonarea și controlul FESI, respectiv MFE, Autoritatea de Audit, Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea Națională pentru Reglementarea și

Monitorizarea Achizițiilor Publice, Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și Compartimente de Verificare a Achizițiilor Publice de la nivel regional, Departamentul pentru Lupta Antifraudă, iar la nivelul de gestionare al FESI aceasta este formată din Autoritățile de management și Organismele intermediare pentru POIM, POC și POAT..

CUM? Cum s-a pregătit POAT 2014-2020 și cum se va implementa acest program?

Pregătirea POAT 2014-2020 s-a făcut cu respectarea și aplicarea principiului parteneriatului, principiu-cheie al gestionării fondurilor Uniunii Europene, care a presupus o cooperare strânsă cu o serie de autorități publice precum și cu alte părți interesate. În procesul de elaborare a POAT, s-au avut în vedere principiile Codului de conduită european, respectiv:

- asigurarea transparenței procesului de selectare a partenerilor (autorități regionale, autorități locale și alte autorități publice, a partenerilor sociali și economici și a organismelor care reprezintă societatea civilă);
- furnizarea de informații adecvate și acordarea de timp suficient în procesul de consultare a partenerilor;
- garantarea implicării efective a partenerilor în procesul de pregătire.

În vederea asigurării unui proces extensiv de consultare, dar și cu un nivel ridicat de reprezentativitate, ulterior documentării, s-a trecut la identificarea unor actori potențiali reprezentativi pentru POAT 2014-2020. Acești actori au fost selectați din toate organizațiile implicate în implementarea POAT 2007-2013, precum și din organizațiile potențial beneficiare pentru perioada post 2013.

Totodată, în pregătire s-a acordat atenție evitării posibilelor suprapuneri, asigurării de acoperire a tuturor necesităților pentru perioada de programare 2014-2020, asigurării rezolvării problemelor operaționale determinate de implementarea și gestionarea priorităților de asistență tehnică precum și stabilirii de linii directe comune privind asistența tehnică în contextul schimbărilor intervenite în sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI. O atenție specială s-a acordat aspectelor de coordonare cu celelalte PO, în special cu Programul Operațional Capacitate Administrativă cu care POAT s-a coordonat îndeaproape în intervalul de programare 2007-2013.

POAT 2014-2020 va fi implementat de către Autoritatea de Management pentru POAT din cadrul Ministerului Finanțelor Publice ca un program cu cerere deschisă de proiecte cu depunere continuă în perioada 2015-2020. Pe perioada de implementare a POAT va funcționa un Comitet de Monitorizare a programului în componența căruia vor fi reprezentate principalele părți interesate.

CARE? Care va fi impactul așteptat al POAT 2014-2020?

Rezultatele pe care România le va obține prin implementarea POAT 2014-2020 pot fi rezumate, după cum urmează:

- Eficacitate sporită în pregătirea și implementarea proiectelor
- Nivel ridicat de conștientizare cu privire la proiecte co-finanțate de UE
- Cadrul de reglementare, strategic și procedural îmbunătățit pentru coordonarea și implementarea FESI
- Sistem informatic integrat funcțional, care generează date corecte și în timp util, pentru realizarea unui management corect și eficient al programelor operaționale finanțate din FSC
- Personal motivat, responsabilizat, stabil și înalt calificat în sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI.

Pentru a cuantifica obținerea acestor rezultate și, respectiv atingerea obiectivelor specifice POAT 2014-2020 va instrumenta un sistem de indicatori de rezultat:

- Proiecte care înregistrează o rată de absorbție mai mare de 70% din numărul total de proiecte a căror dezvoltare a fost susținută prin POAT (%) – țintă 75%;
- Nivelul de conștientizare cu privire la proiecte cofinanțate de UE (%) – țintă 60%
- Ponderea beneficiarilor care consideră procedurile privitoare la FESI corespunzătoare (%) – țintă 50%
- Gradul de utilizare al SMIS 2014+ pentru îndeplinirea obligațiilor de raportare la nivel de PO către CE (%) – țintă 85%
- Punctajul mediu obținut în urma evaluării personalului angajat în sistemul FESI – țintă >3,5
- Rata medie anuală de fluctuație a personalului din sistemul FESI – ținta ≤10%

UNDE? Unde pot fi găsite mai multe informații?

Pe site-ul dedicate acestui program, respectiv:

<http://www.poa.ro/>
www.fonduri-ue.ro

La Ministerul Fondurilor Europene - Autoritatea de Management POAT 2014-2020
Date de contact: București, Bd. Ion Mihalache, nr 15-17, Tower Center.